

Wstęp

Niniejsza wieloautorska monografia naukowa zatytułowana *Co z tym odbiorcą? Wokół zagadnienia odbioru sztuki* powstała jako kontynuacja dyskusji dotyczącej problemów związanych ze zjawiskami zachodzącymi wokół odbioru sztuki, zainicjowanej podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Co z tym odbiorcą? Interdyscyplinarny obraz odbiorcy sztuki z punktu widzenia twórców i badaczy”, która odbyła się w dniach 17-18 marca 2011 r. w Poznaniu. Konferencja została zorganizowana przez przedstawicieli studenckiego ruchu naukowego reprezentujących różne dyscypliny nauki, co znalazło odzwierciedlenie w zróżnicowanym tematycznie przebiegu obrad. Do prac nad przygotowaniem monografii zaproszeni zostali zarówno autorzy wyróżniających się wystąpień podczas wspomnianej konferencji, jak i inni badacze, reprezentujący różne dyscypliny naukowe i ośrodki badawcze. Pozwoliło to na przygotowanie publikacji o prawdziwie interdyscyplinarnym charakterze, dotyczącej problemów związanych z odbiorem sztuki z wielu zróżnicowanych i wzajemnie uzupełniających się perspektyw.

Punktem wyjścia do przygotowania rozdziałów niniejszej monografii jest refleksja nad obecnym położeniem odbiorców sztuki. Współczesny odbiorca sztuki znajduje się w niespotykanej wcześniej sytuacji, jego status trudno jednoznacznie określić, a on sam może być zdezorientowany w wyniku sprzecznych oddziaływań, którym jest poddawany. Niejednokrotnie jest bowiem narażony na lekceważenie, ataki i manipulację artystów czy kuratorów, którzy również często podkreślają jego podmiotowość i próbują włączyć w subtelną grę. W konsekwencji wzajemne relacje elementów triady artysta – dzieło – odbiorca podlegają ciągłym i trudnym do przewidzenia zmianom. Wyrazem tego procesu może być to, że artyści, kuratorzy i krytycy będący aktywnie zaangażowani w kreowanie obrazu sztuki są, co często bywa pomijane, jednocześnie jej istotnymi odbiorcami. Czy w takiej rzeczywistości można mówić o wyłanianiu się nowego schematu, z którego odbiorca niezwiązany ze światem sztuki jest wykluczony? Monografia *Co z tym odbiorcą? Wokół zagadnienia odbioru sztuki*

stanowi właśnie próbę interdyscyplinarnej odpowiedzi na postawione w tytule pytanie i analizy procesów zachodzących współcześnie wokół zjawiska odbioru sztuki. Rozdziały wchodzące w skład monografii odnoszą się do powyższej problematyki z perspektywy socjologii, historii sztuki, kulturoznawstwa, estetyki i nauk o sztuce. Wśród zagadnień, którym poświęcone są poszczególne części publikacji naukowej, należy wymienić: globalne procesy wpływające na odbiór sztuki we współczesnych społeczeństwach, zmiany roli odbiorcy sztuki, relacje pomiędzy artystą a odbiorcą oraz ich kształtowanie w przestrzeni publicznej, specyfikę procesu odbioru sztuki i rolę dzieła sztuki w tym procesie, z uwzględnieniem sztuki architektonicznej.

Kończąc uwagi wstępne i zapraszając Czytelnika do lektury kolejnych rozdziałów, chcielibyśmy podziękować wszystkim osobom, które miały wkład w przygotowanie niniejszej publikacji, bez ich pracy i zaangażowania monografia nie powstałaby.

Monika Kędziora, Witold Nowak, Justyna Ryczek